

NYHEDSBREV NR. 6 - 2005 - ÅRGANG 3

Indhold

Resultater fra kulturarvsundersøgelse	s. 2
Eiler Rasmussens villa skal fredes	s. 4
Børn er vilde med viden	s.5
Jættestue på Svinø restaureres	s.6
Uddeling til køb på museer	s. 7
Nye køb med støtte fra hastesum	s.8

KULTURARVSSTYRELSENS NYHEDSBREV

SLOTSHOLMSGADE 1
1216 KØBENHAVN K
TLF 72 26 51 00

REDAKTION:
KENNETH BO JØRGENSEN
kbj@kuas.dk
TLF 72 26 51 15

Tre kommuner i forsøg med kultur-arv og udvikling

Tre kommuner i Danmark bliver kulturarvs-kommuner i et nyt forsøg. Forsøget skal afdække mulighederne for, at kommuner kan bruge kulturarven som løftestang til udvikling af kommunens profil, tiltrækning af borgere, erhverv og turisme. Forsøgskommunerne vil få støtte og tilskud til projektet af Kulturarvsstyrelsen og Fonden Realdania.

Kulturarvsstyrelsen og Fonden Realdania udsendte i sidste uge den fælles rapport "Kulturarv en værdifuld ressource for kommunernes udvikling". Rapporten, der viser, at kulturarven udgør et stort uudnyttet potentiale, har siden haft stor bevågenhed både i kommunerne og medierne. (se side xx)

Kulturarvsstyrelsen og Realdania vil efter kommunevalget invitere kommunerne til at melde ind, om de er interesserede i at blive kulturarvs-kommuner og dermed lade kulturarven blive et strategisk element i den kommuneplan, som kommunerne skal vedtage i 2007. Kulturarven skal altså tages med i planlægningen på linie med erhverv, trafik, turisme og uddannelse.

Målet er, at 2-4 forsøgskommuner får forskellige temaer, f.eks. profilering af en ny samlet kommune med fokus på udvikling og beskyttelse af kulturarven, turismeudvikling baseret på kulturarv og udvikling af et lokalområde – det kan være et havneområde, der har en værdifuld industrikultur, der skal udvikles med bolig og erhverv.

Forsøgskommunerne skal aktivt formidle deres erfaringer videre til andre kommuner, og kommunerne skal forpligte sig til at indgå i et netværk af kommuner, som forsøgskommunen skal orientere under forløbet.

De nærmere retningslinjer for udvælgelse af kommunerne ligger endnu ikke fast. Kulturarvsstyrelsen og Realdanias bidrag til kommunerne vil være at tilbyde ressourcer til kommunerne i forbindelse med udarbejdelse af planlægningen for kommunen, til formidlingstiltag og netværk.

Læs mere om undersøgelsen side 2, 3 og flere resultater i Nyhedsbrevet.

Danskerne ser stort potentiale i kulturarven

Borgerundersøgelsen omfatter to overordnede problemstillinger: Borgernes holdninger til kulturarvens bevarelse og udvikling, samt kulturarvens betydning for borgerne.

Kan kulturarven støtte den regionale udvikling? Ja, mener ca. 70 pct. af både borgere og virksomheder i Danmark. Over 90 pct. af danskerne mener, det er vigtigt at bevare og udvikle kulturarven, og lige så mange mener, at kulturarven skaber lokal identitet. Dette er blot nogle af de resultater, man kan læse i en ny rapport om danskernes holdninger til kulturarven. Bag rapporten står Kulturarvsstyrelsen og Fonden Realdania.

Rapporten bygger på en landsdækkende undersøgelse – blandt tilsammen mere end 1.200 respondenter – af danskernes og de danske virksomheders holdninger til kulturarv. Undersøgelsen viser, at der i kulturarven er et potentiale på linje med områder som erhverv, turisme og infrastruktur, som kommunerne med

stor fordel kan inddrage og udnytte i det politiske arbejde og i planlægningen. Både borgere og virksomheder ønsker, at kulturarven skal være et centralt element i udviklingen af lokalområdet – også selvom det har omkostninger for den enkelte borger eller virksomhed.

Baggrunden for rapporten "Kulturarv – en værdifuld ressource for kommunernes udvikling" er den kommunale strukturreform, som vil medføre ændringer i planlægningen og varetagelsen af kulturarven. Når kommunalreformen er trådt i kraft i 2007, vil kommunerne som planlægningsmyndighed være den største forvalter af vores kulturhistoriske værdier. Det er i dette perspektiv, at Kulturarvsstyrelsen og Realdania har fundet det væsentligt at sætte fokus på

Erhvervsundersøgelsen omfatter erhvervslivets holdninger til kulturarv, og hvilken betydning kulturarven har for virksomhedernes forretningsmuligheder.

de fordele, som kommunerne kan opnå ved at inddrage kulturarven mere aktivt i de kommende kommuneplaner.

Rapporten fokuserer på den "faste" kulturarv: Den del af kulturarven, der omfatter bygninger, fortidsminder og kulturmiljøer. Denne fokusering skyldes, at kun få kommuner hidtil har inddraget den del af kulturarven i deres kommuneplaner og kulturpolitikker – og det til trods for, at kommunerne har meget kulturarv, der giver rige muligheder for at styrke den lokale profilering og udvikling. Hensigten med rapporten er også at styrke debatten om bevarelse af vores fælles fortid – både lokalt og nationalt.

Kulturarvsstyrelsens direktør Steen Hvass siger: "Undersøgelsen viser klart, at kulturarven er en ressource, man skal regne med, når man udvikler et moderne samfund. Kulturarven har stor indflydelse på, hvor vi vælger at bo, hvor vi vælger at arbejde, og ikke mindst har den afgørende indflydelse på vores valg af feriested. Det er alt i alt en ressource, der skal plejes, bruges og udvikles."

"En kulturarv, der på samme tid beskyttes og udvikles, er med til at skabe de dynamiske og spændende byer og kulturmiljøer, der tiltrækker nye borgere og virksomheder", udtaler Hans Peter Svendler, direktør i Fonden Realdania, og fortsætter: "Undersøgelsen viser, at kommunerne i høj grad har borgernes opbakning til at styrke indsatsen omkring kulturarven og dermed medvirke til at skabe lokal udvikling."

Publikationen: "Kulturarv en værdifuld ressource for kommunernes udvikling. En analyse af danskernes holdninger til kulturarv" kan downloades fra Kulturarvsstyrelsens hjemmeside: www.kuas.dk

Se flere resultater på de næste sider:

Pulje til digitalisering og formidling

De statsanerkendte museer kan frem til den 15. november søge om at få andel i de 5,7 mio. kr., som Kulturministeriet har afsat til særlige formidlingsinitiativer og elektronisk registrering.

Pengene til formidlingsaktiviteter kommer fra en særlig pulje af tipsmidlerne. Puljen er midlertidig, og årets uddeling på 3 mio. kr. bliver den sidste.

Kulturarvsstyrelsen meddeler på forhånd, at man gerne ser ansøgninger, der kombinerer satsningsområderne "industrisamfundets kulturarv" og "kulturlandskabet" med et eller flere af Kulturministeriets fokusområder:

- * børns forhold til og brug af museerne
- * samarbejde mellem kulturliv og erhvervsliv
- * indholdet på internettet
- * kvalitet efter international målestok.

Desuden ønsker Kulturarvsstyrelsen at udnytte puljen bedst muligt ved at støtte nogle få større initiativer samt allerede igangværende aktiviteter.

Sidste år blev der fra samme pulje uddelt 5,2 mio. kr. til 13 museer, som bl.a. ville eksperimentere med nye udstillingsformer, lave undervisningsprojekter og udvikle hjemmesider for børn og unge.

Digitaliseringspuljens 2,7 mio. kr. er afsat på finansloven som en del af Kulturministeriets "kulturbevaringsplan". Formålet er at få overført mange års analog museumsregistrering til digital form.

Begge puljer har ansøgningsfrist den 15. november 2005 kl. 12.

Flere resultater fra kulturarvsundersøgelsen:

Kulturarven skaber lokal udvikling

75 % af borgerne og 68 % af virksomhederne mener, at kulturarven kan støtte den lokale udvikling.

- 72 % mener, at kulturarv skaber lokalt engagement.

Kulturarven tiltrækker borgere

82 % af danskerne ønsker en bolig med kulturarvsværdier, og de er indstillet på at betale en højere husleje for disse værdier.

-46% mener, at kulturarven har stor betydning, når de skal vælge et sted at bo.

Kulturarven understøtter erhvervsudvikling

-55% af virksomhederne mener, at kulturarv er med til at skabe et godt miljø omkring virksomheden.

-53% af virksomhederne ønsker en bygning, der har kulturarvsværdier - og vil gerne betale mere i husleje for at opnå det.

-28 % af virksomhederne angiver, at kulturarven har betydning for, hvor de placerer deres virksomhed.

Kulturarven tiltrækker turister

-92% af borgerne og 83% af virksomhederne mener, at kulturarven tiltrækker turister.

-83% af danskerne mener, at kulturarven har stor betydning, når de skal vælge mål for ture, ferier og udflugter.

-82% af danskerne vil tage weekendophold i områder, der er rige på kulturarv, selv om det gør besøget dyrere.

Borgere ønsker en aktiv kulturarvspolitik

-92% af borgerne og 68% af virksomhederne mener, at det er vigtigt at bevare, udvikle og synliggøre kulturarven.

-82% af borgerne og 70% af virksomhederne mener, at kommunen bør tage hensyn til kulturarven i forbindelse med nybyggeri, trafikforhold, udlægning af erhvervsområder, udviklingsplaner mm.

-93% af borgerne og 88% af virksomhederne prioriterer ved anlæg af veje hensyn til kulturhistoriske værdier højere end kortere transporttid.

Kulturarven giver identitet

-89% af borgerne mener, at kulturarven er en vigtig historiefortæller.

-76% mener, at kulturarven formidler viden til nye generationer.

-92% af borgerne og 76% af virksomhederne mener, at den lokale kulturarv skaber lokal identitet.

Eiler Rasmussens hus fredes

Den kendte arkitekt, skribent og debattør Steen Eiler Rasmussens villa på Dreyersvej i Rungsted skal nu fredes.

Steen Eiler Rasmussen (1898-1990) byggede huset til sig selv og sin familie i 1938, og der er ikke ændret meget på det siden opførelsen.

Villaen er placeret i det nordøstligste hjørne af grunden, så den – med Steen Eiler Rasmussens egne ord – ”ikke kommer til at skygge for sin egen have”. Huset har

en meget enkel, kubisk form, er bygget af gule mursten, og det store sadeltag er tækket med den originale eternitskifer. Både den oprindelige blåmalede hoveddør og de hvidmalede vinduer med skodder er bevaret, hvorimod Steen Eiler Rasmussen selv har udskiftet den firfløjede hoveddør med tre nye døre i termoglas.

Indvendig er huset indrettet traditionelt ud fra et princip om, ”at alle de rum, der kræver noget videre husarbejde ligger i samme plan”. Børneværelser,

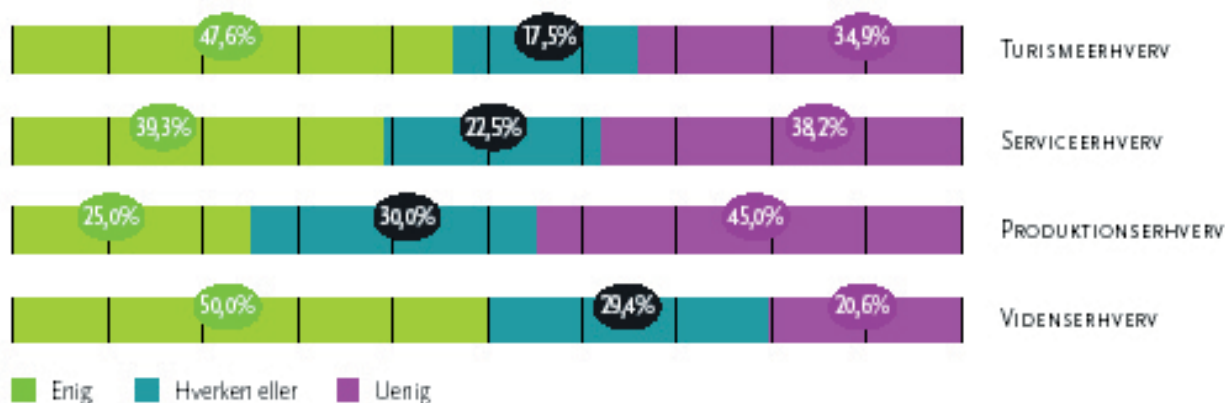
forældresoveværelse, badeværelse, køkken og spise-/legestue er derfor samlet i stueetagen, mens førstesalen er indrettet med de ”husligt mindre krævende” rum. Her finder man en stor opholdsstue med hvælvet loft, der også fungerede som Steen Eiler Rasmussens arbejdsværelse og tegnestue.

I store træk er villaens originale indretning, overflader og farver bevaret. F.eks. er paneler og radiatorer stadig sortmalede, ligesom trapperummet har beholdt sin beklædning af sortmalede brædder. Køkkenet er heller ikke bygget om i de mellemliggende år, og i badeværelset har man bibeholdt det oprindelige sorte terrazzogulv og de grønne mosaikfliser.

Foran vinduerne i den store stue på 1. sal er de oprindelige indbyggede blomsterkummer bevaret, og som en speciel detalje har Steen Eiler Rasmussen over en lang, indbygget reol gengivet frisen ”Thorvaldsens hjemkomst”, der findes på facaden af Thorvaldsens Museum.

Steen Eiler Rasmussen var professor i bygningskunst ved Kunstakademiet. Han har bl.a. tegnet Ringsted Rådhus, som blev fredet i 1995, og han var med i planlægningen af den nye bydel Tingbjerg i København. Det Særlige Bygningssyn er enig i fredningsforslaget, og det er nu i høring frem til den 9. december 2005.

KULTURARVEN ER MED TIL AT TILTRÆKKE OG FASTHOLDE ARBEJDSPLADSER

Børn er vilde med viden

Børn er vilde med viden – men de skal have bedre muligheder for at møde forskningen på bl.a. universiteter, museer og i private virksomheder.

Det er konklusionen i en ny rapport fra en arbejdsgruppe under Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Arbejdsgruppen giver i rapporten "Vild med viden!" med en række anbefalinger. Én af dem er at øge samarbejdet mellem skolerne og de "uformelle læringsmiljøer", dvs. museer, eksperimenterier, zoologiske haver, biblioteker, m.fl.

I de uformelle læringsmiljøer, herunder museerne kan børn og unge møde forskeren i et autentisk miljø, stille spørgsmål, gå i dialog og selv være aktivt med i processen, f.eks. på en arkæologisk udgravning eller i analysen af et kunstværk.

Men institutionerne er ikke gode nok til at samarbejde og udveksle erfaringer, hverken med hinanden eller med det formelle uddannelsessystem. For at fremme dette samarbejde foreslår arbejdsgrup-

pen, at der oprettes et landsdækkende "Koordinerings- og Udviklingscenter for Uformelle Læringsmiljøer" (KUUL).

En anden af arbejdsgruppens anbefalinger er, at de uformelle læringsmiljøer bliver bedre til at udnytte internettet og mobilteknologien (telefoner og håndholdte computere), når de kommunikerer til denne aldersgruppe.

Arbejdsgruppen kommer med i alt fire hovedanbefalinger. Ud over forslaget om et landsdækkende koordinerings- og udviklingscenter er det:

At der oprettes en forskningsportal, www.forskning.dk, der giver en samlet indgang til forskningens verden. Portalen bør have en særlig indgang for børn og unge

At forskningskommunikation rettet mod skoleverdenen indgår i universiteternes kommunikationsstrategier, og at universiteternes hjemmesider får en særlig indgang til lærere og andre formidlere
At virksomheder og offentlige institutioner i samarbejde med skoler og gymna-

sier udvikler nye former for samarbejde, hvor der lægges vægt på at demonstrere anvendelsen af forskningsbaseret viden i moderne produktion og administration. Medlemmerne
Arbejdsgruppen har haft lederen af Aarhus Universitets Steno Institut, Keld Nielsen, som formand. De øvrige otte medlemmer, heriblandt museumskonsulent Hanne Larsen fra Kulturarvsstyrelsen, har siddet som repræsentanter for de tre ministerier.

Rapporten "Vild med viden!" kan hentes på Videnskabsministeriets hjemmeside, www.vtu.dk, eller bestilles i et af de tre ministerier.

Registrering nu også med kunst

Fem af landets kunstmuseer er netop begyndt at bruge det samme registreringssystem, som ca. 80 kulturhistoriske museer allerede er i gang med.

"Regin", som systemet hedder, er udviklet af Kulturarvsstyrelsen i samarbejde med firmaet UNI•C og er et tilbud til alle statslige og statsanerkendte museer. Systemet er internetbaseret, dvs. at det enkelte museum blot skal have adgang til internettet for at kunne benytte det.

De oplysninger, som museerne registrerer i Regin om deres sager, genstande og

kunstværker, lagres på en central server. Derfra bliver de igen trukket ud og præsenteret på internettet, så enhver – museumsansat såvel som interesseret borger – kan få et landsdækkende overblik over, hvad museerne har i deres samlinger.

For de kulturhistoriske museer er det hjemmesiden "Museernes Samlinger", som endnu er under opbygning, der skal give overblikket. På kunstområdet findes det faktisk allerede i form af Kunst Indeks Danmark (KID – www.kid.dk).

Siden 1985 har kunstmuseerne haft pligt

til at indberette deres værker til et centralt register, som først var papirbaseret og senere blev elektronisk. KID kom på internettet så tidligt som i 1996, da webteknologien endnu var ganske ung.

Perspektivet er, at et kunstværk skal være tilgængeligt på www.kid.dk et øjeblik efter, at museet har registreret det i Regin. Den automatiske forbindelse mellem Regin og KID ventes dog først at være etableret i løbet af 2006.

Foreløbig har J.F. Willumsens Museum, Nordjyllands Kunstmuseum, Skovgaard Museet i Viborg, Storstrøms Kunstmuseum og Vejle Kunstmuseum taget hul på de nye muligheder.

BORGERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS LOKALE BETYDNING

KULTURARVEN KAN UNDERSTØTTE LOKAL UDVIKLING

VIKRSOMHEDERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS LOKALE BETYDNING

KULTURARVEN KAN UNDERSTØTTE LOKAL UDVIKLING

■ Enig ■ Hverken eller ■ Uenig

Restaurering giver adgang til jættestue

En restaurering af Svinø Østergård-jættestue mellem Næstved og Vordingborg er gået i gang.

Kulturarvsstyrelsen støtter arbejdet via den særbevilling på finansloven, som finansierer en ekstraordinær restaureringsindsats over for de mest truede fortidsminder fra forhistorisk og historisk tid.

Indtil nu har Svinø Østergård-jættestuen været en tilgroet ruin, som lå afsides på en mark uden mulighed for, at publikum kunne få adgang. Det skal restaureringen råde bod på med et stisystem, der også skal lede publikum til den nærliggende Månehøj-jættestue, der blev restaureret sidste efterår.

Arbejdet begyndte med, at anlægget blev ryddet for vegetation. Derefter løftede

Jættestuen på Svinø bliver nu restaureret.

man dækstenene af. En af dækstenene havde nogle skåltegn fra bronzealderen, og det tyder på, at højtoppen var helt eller delvis borteroederet meget tidligt. Der er gode muligheder for at kunne lave en total restaurering af jættestuen, vurderer arkæolog Torben Dehn, Kulturarvsstyrelsen:

”De væltede bæresten vil blive rettet op og forankret, en kløvet dæksten vil blive sat sammen og lagt på plads, og derudover mangler der kun mindre dæksten. Det hele vil blive tætnet med en membran af naturmaterialer og overdækket af en jordhøj. Det er bevaringsmæssig fordelagtig og giver gode muligheder for formidling. Løsningen betyder også, at yderligere nedbrydning af anlægget standses effektivt, samtidig med at et lukket og dog tilgængeligt jættestuekammer bliver genskabt.”

I forbindelse med arbejdet er der gode muligheder for at observere højens opbygning og lede efter spor efter de redskaber, som jættestuebyggerne benyttede.

”Jættestuen blev desværre tømt for indhold for længe siden, men vi vil foretage en dokumentation af anlæggets nuværende tilstand ved hjælp af tegninger, beskrivelser og fotos,” siger Torben Dehn.
» Læs mere om jættestuen i ”Fund og Fortidsminder (www.dkconline.dk)

Elegant og brandsikkert

På et af Odenses ældste huse har man med en sammenklappelig brandstige for enet brandsikkerhed og æstetiske hensyn på en måde, der kan danne forbillede for andre fredede bygninger.

Ejendomsselskabet Realea har netop færdiggjort en stor restaurering af den fredede ”Oluf Baggers Mødrenegård” på Nørregade 29 i Odense. Den gamle gård, hvis forhus er dateret til 1586, fungerer nu som ejendomsselskabets hovedsæde.

I den tilhørende magasinbygning fra omkring 1830 er stueetagen indrettet til restaurant, mens 1. sal og loftsetagen anvendes som hhv. ét stort kontorlokale

ombygningen var det et krav fra Odense Kommune, at der blev installeret en flugtvejstrappe.

Normalt vil Kulturarvsstyrelsen i forbindelse med fredede bygninger kræve, at nye trapper placeres indvendigt for ikke at forstyrre opfattelsen af huset. I det konkrete tilfælde ville en indvendig trappe dog ødelægge oplevelsen af pakhusets store, åbne rum og desuden skjule en del af den bærende stolpekonstruktion. Styrelsen gav derfor i 2004 ekstraordinært tilladelse til en udvendig spindeltrappe på magasinbygningens bagside.

Men bygherre og arkitektfirma fandt langt bedre løsning, som brandmyndig-

klappelige stige fylder ikke mere end et nedløbsrør, når den ikke er i brug, og samtidig er de planlagte døre til brandtrappen blevet erstattet af traditionelle luger.

En sammenklappelig stige kan ikke i alle tilfælde gøre det ud for brandtrappe, men på nogle fredede bygninger vil det være en både skånsom og fuldt forsvarlig

BORGERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS BETYDNING FOR TILTRÆKNING AF BORGERE

KULTURARVEN ER MED TIL AT TILTRÆKKE OG FASTHOLDE BORGERE

VIKTSOMHEDERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS BETYDNING FOR TILTRÆKNING AF BORGERE

KULTURARVEN ER MED TIL AT TILTRÆKKE OG FASTHOLDE BORGERE

■ Enig ■ Hverken eller ■ Uenig

Nye indkøb: Orm med tandpine, Venus, en soldaterhue og en sofa

Kulturarvsstyrelsen har uddelt 1.043.000 kr. fra den såkaldte erhvervessum, der skal støtte museerne i deres langsigtede planlægning af erhvervelser. Erhvervessummen uddeles to gange om året. Kulturarvsstyrelsen beslutter, hvem der skal have støtte efter indstillinger fra de faglige råd. Museerne kan kun søge om støtte til køb af genstande til samlingerne, ikke til at få fuldført opgaver, f.eks. konserveringer. Følgende genstande har fået støtte i denne omgang:

Statens Museum for Kunst Bjørn Nørgaard skulptur: Venus spejler (400.000 kr.)

Værket er fra 2005 og tager udgangspunkt i et af kunsthistoriens hovedværker, Venus fra Milo. Det består af syv versioner af venusskulpturen, som er bearbejdet enkeltvis til at reflekterer over den antikke skulptur og senere tiders kunst. De syv elementer sammenkæder den vestlige kulturhistorie fra antikken og frem til i dag, så det bliver en seriel tour de force med referencer til såvel populærkulturen som til Bjørn Nørgaards egen produktion. Anskaffelsen bliver mulig gennem bidrag fra en række fonde og privatpersoner.

Vestsjællands Kunstmuseum Joachim Koester foto/collage og video: Levende begravet (83.000 kr.)

Værket består af 12 collager og en videoinstallation. Det er skabt til museets aktuelle udstilling "Skyggen", museets bidrag til H.C. Andersen-jubilæet. Det tager afsæt i byen Sorø, der er hjemsted for Koesters fortolkning af fortællingen om Skyggen. I collage-serien sætter Koester sine egne fotografier sammen med "fundne billeder" og tekst, der kobler H.C.

Andersens fortælling, Sorøs guldalder og romantikken som kunst- og litteraturhistorisk begreb i en gotisk ramme. Der er så mange referencer til museets ældre samling, at det bør forblive i Sorø.

Kertemindeegnens Museer Johannes Larsens maleri: Skarver på bundgarnspæle (35.000 kr.)

Værket er et motiv fra Kertemindebugten i 1922. Johannes Larsen (1867-1961) var en kendt fuglemaler, og dette bedømmes som et af kunstnerens væsentligste fuglebilleder. De i alt 17 skarver er mesterligt gengivet i hver deres positur.

Museet for Fotokunst Christer Strömholm: Ni fotografier (20.000 kr.)

Blandt de ni fotografier er en udateret og titellos optagelse af en stofflade med hul i, et foto af et pissoir, en gorilla i bur og en orm med tandpine. Desuden har samlingen et hidtil ukendt og upåagtet værk, der hedder "Sækken". Det er et foto af en sæk. Museet mener, at man med disse køb vil komme op på et stade, der kommer til at svare til den svenske fotografis betydning i skandinavisk fotografi.

Museet på Sønderborg Slot Genstande fra grænsegendarmeriet (60.000 kr.)

Om historien bag det danske grænsegendarmeri er der på museerne kun spredte og tilfældige vidnesbyrd. Fra en privatsamling har museet derfor købt fire genstande af særlig historisk værdi: En karabin (kavalerivåben), model 1852, fra holstenske grænsegendarmeri. To pallasker (mellemting mellem en kårde og en sabel), model 1852-68, for uberedne grænsegendarmer. Og en Kepi med pom-

pom og fangsnor (uniforms-hue), model 1881-87, til underofficerer.

Esbjerg Kunstmuseum Rui Chafes' jernskulptur: Black Sun (225.000 kr.)

Kunstneren vil skabe skulpturen specielt til museet. Det bliver i givet fald den tiende i en serie, som kunstneren begyndte i 1998. Det vil også blive det første værk af den anerkendte kunstner i danske samlinger. Værket består af en stor jernkugle på 1 meter i diameter. Den synes at svæve frit i rummet, omgivet af flagrende bånd, men båndene er i virkeligheden tynde strimler af jern, der holder kuglen.

Vejen Kunstmuseum Komplet møblement af P.V. Jensen-Klint (150.000 kr.)

Møblementet er tegnet til maleren Ejnar Nielsen, der selv stod for forlæg til det broderede betræk på sofa og sædebetræk. Maleren er repræsenteret i samlingen, og det har længe været museets håb at finde møblementet, der viser den dekorative side af hans produktion. Møblementet er fra 1902 og vil komme i samspil med værker som eksempel på P.V. Jensen-Klints sans for materialer og form.

Randers Kunstmuseum Claus Carstensens maleri: Negation as Affirmation of Will (Brumaire) (70.000 kr.)

Maleriet er karakteristisk repræsentativt for de udtrykselementer og teknikker, kunstneren med forkærlighed har dyrket inden for de sidste 10 år. Det har et iøjnefaldende portræt af kunstnerens datter Zoe.

BORGERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS BETYDNING FOR TURISME

Hastebeløb til museer:

Kulturarvsstyrelsen har bevilget støtte til en række museums-indkøb fra den såkaldte hastesum. Fra denne pulje kan museer søge om støtte, hvis de i løbet af året får akut behov for hjælp til et uforudset godt indkøb.

Nyt gammelt komfur

Et nyt, men gammelt komfur skal nu gøres klar til at fremtrylle lune æbleskiver og god gammeldags suppe på Gammel Estrup, Jyllands Herregårdsmuseum.

Museet har opnået støtte, så det er blevet muligt at erhverve et ægte herregårdskomfur, som passer til det gamle køkken. Komfuret er fra 1880-90 og skal bruges til sin oprindelige funktion, så man får formidlet museets herregårdskøkken. Gammel Estrup, Jyllands Herregårdsmuseum lægger vægt på at formidle andre sider af herregårdsmiljøet end bare adelens fine sale.

Museet har i flere år søgt efter det rigtige herregårdskomfur til køkkenet. De er svære at få fat i, fordi de var så store, at de havde stor værdi som gammelt jern, da de blev overflødige. Man fandt endelig et godt komfur hos Ovnsætterne i Christiansfeld. Det har stået på herregården Store Frederikslund på Sjælland, men er fremstillet hos Hess i Vejle.

Komfuret har de dimensioner, som passer til det oprindelige komfur, der engang har stået på Gammel Estrup:

Med dobbelt fyringssted, to bageovne, syv kogesteder og en vandtank. Det er fuldt funktionsdygtigt og kan bruges i museets skoletjeneste og øvrige formidlingsaktiviteter året rundt.

Kulturarvsstyrelsen har bevilget 50.000 kr. til komfur-købet, men dets fulde pris er 175.000 kr. Købet bliver muligt med hjælp fra flere fonde.

Andersen-breve købt

Odense Bys Museer har fået 100.000 kr. af Kulturarvsstyrelsen til indkøb af otte breve skrevet af H.C. Andersen.

Brevene er på i alt 30 sider. H.C. Andersen har sendt dem til fru Dorothea Melchior i tidsrummet 9. maj 1868 til 18. august 1868 fra mange forskellige adresser.

Brevene er vigtige for museet, fordi det i forvejen ejer store dele af H. C. Andersens korrespondance – ca. 1600 breve både til og fra H. C. Andersen. Brevvekslingen mellem H. C. Andersen og det melchior'ske hjem hører til de væsentligste og mest omfangsrige. Hos Melchior's følte H. C. Andersen sig hjemme, og det var fru Dorothea Melchior, der støttede og plejede digteren i de sidste sygdomsår. Det var også Dorothea Melchior, der plejede digteren på dødslejet, hvorefter hun skrev de sidste linjer i hans dagbog.

Brevene er betydningsfulde for forståelsen af digterens liv og værk i den sidste periode af hans liv.

Hasteundersøgelse af slagteri

Historiens Hus i Ringsted har fået en ekstrabevilling på 66.000 kr. af Kulturarvsstyrelsen, så museet kan foretage en hasteundersøgelse af Tulipslagteriet i byen. Slagteriet er lukket, og produktionen er flyttet til Tyskland. Derfor har man brug for hurtigt at kunne opsamle dokumentation for at kunne forske i og fortælle om denne del af byens industrihistorie.

Undersøgelsen vil lægge vægt på dokumentation af det fysiske miljø og kulturen på arbejdspladsen.

Lågkrus på museum

Tønder Museum vil snart kunne vise et enkelt værk af Tønder-sølvmeden Carl Lorentzen. Det er et barokt lågkrus, som han formentlig har fremstillet, mens han var sølvmed i Tønder fra 1737-47. Efterfølgende flyttede han til Møgeltonder, hvor hans virksomhed blev knyttet til slægten Schack.

Der er derfor flere af hans sølvarbejder i Schack-slægten og arbejder i kirkesølv i kirker, som greven ejede, f.eks. Møgeltonder og Daler. Men Tønder Museum har aldrig tidligere haft genstande af den kendte sølvmed.

Kulturarvsstyrelsen har givet støtte på 25.000 kr. til erhvervelse af lågkruset.

BORGERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS BETYDNING FOR TILTRÆKNING AF BORGERE

KULTURARVEN ER MED TIL AT TILTRÆKKE OG FASTHOLDE BORGERE

VIKRSOMHEDERNES HOLDNING TIL KULTURARVENS BETYDNING FOR TILTRÆKNING AF BORGERE

KULTURARVEN ER MED TIL AT TILTRÆKKE OG FASTHOLDE BORGERE

■ Enig ■ Hverken eller ■ Uenig